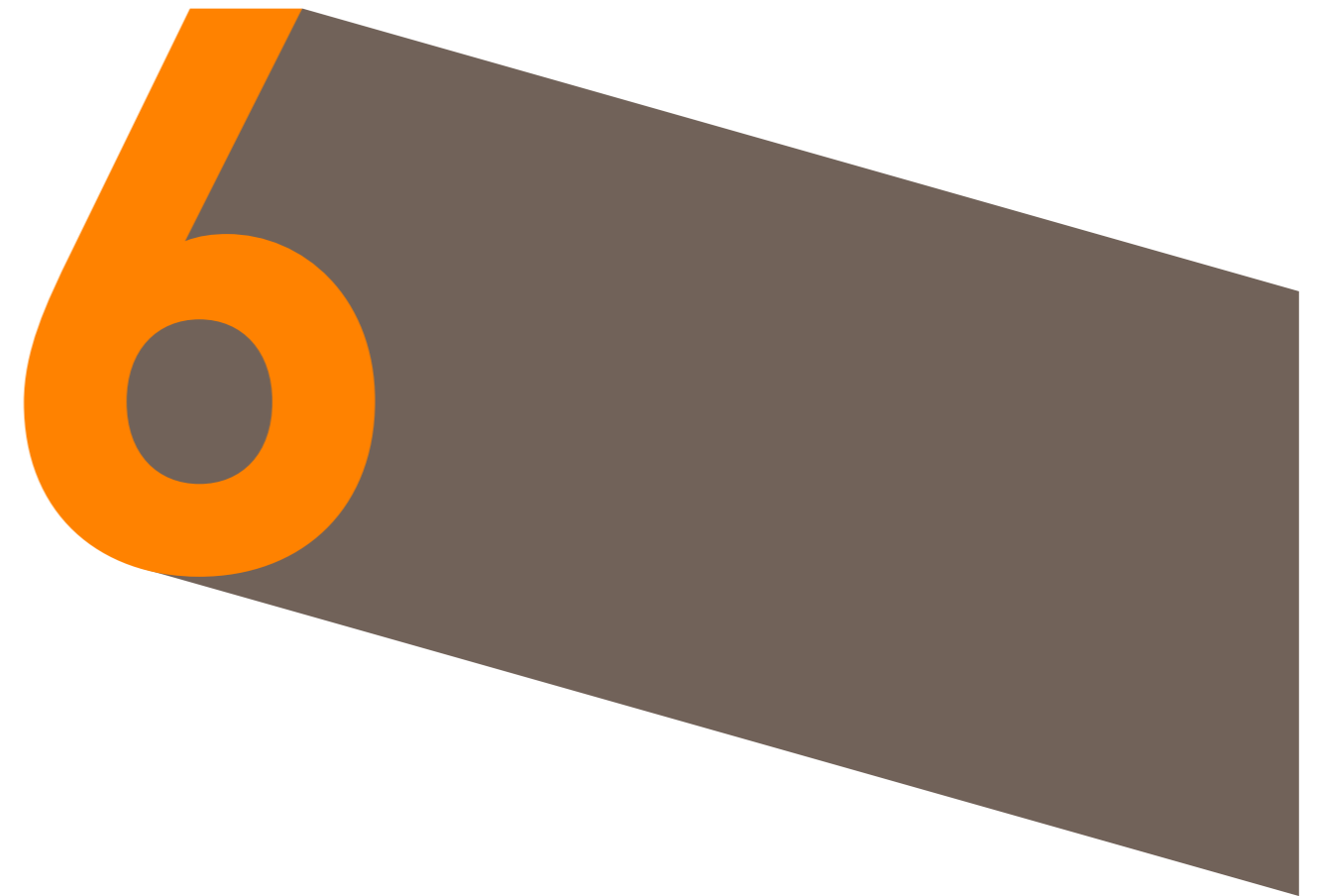

Proposta de resolució

S'encomana al Govern:

- Que revisi el conjunt d'ajudes socials de les quals es disposa en aquests moments amb l'objectiu de fer-ne una valoració i veure si corresponen realment a les necessitats actuals i al context post-Covid. També que els criteris per percebre les ajudes s'adeqüin a les necessitats reals dels ciutadans.
- Que les administracions estiguin coordinades per poder fer un seguiment acurat de la persona que rep les ajudes, per saber en tot moment quines ajudes percep i evitar duplicitats d'administracions o entitats socials.
- Que es continuï treballant per a la simplificació dels processos administratius i els tràmits d'ajuts socials per tal de millorar l'atenció a la ciutadania i, al mateix temps, potenciar els mecanismes de control sobre la despesa.
- Que es facin els esforços necessaris per dotar de recursos suficients i efectius el Departament d'Afers Socials, que permetin dedicar més temps i atendre millor als demandants.

Replantejament i revisió del sistema d'ajudes socials

Presentada per

Berna Coma_ Comissió de Benestar i Cohesió

6^e
CONGRÉS
ORDINARI

02.10.2021 10:00 h
Prat del Roure

DEMÒCRATES

2011
2021

DEU
ANYS

Aquest darrer any i mig hem estat colpejats de manera significativa per la pandèmia de la Covid-19. Andorra, igual que la resta d'Estats del món, ha patit una crisi sanitària, econòmica i social sense precedents. Tot el que havíem previst des de Demòcrates a l'inici de la legislatura o el que portàvem en el nostre programa electoral s'ha vist truncat d'una manera o d'una altra.

Tanmateix, la pandèmia va evidenciar que calia fer una important reflexió i dissenyar un nou full de ruta, adaptat a la situació del moment. Així va néixer l'H23, el nou full de ruta que va dissenyar l'Executiu amb la col·laboració dels grups parlamentaris de la coalició, i que tal com indica el seu nom és un pla d'acció fins al 2023.

Amb l'objectiu de donar a conèixer el nou pla d'acció i fer-ne difusió entre la seva militància, l'Executiva del partit va impulsar unes comissions de treball relacionades amb l'H23 on es van poder plantejar dubtes i fer aportacions sobre temes concrets.

Aquesta ponència és fruit de les conclusions que es van extreure d'un d'aquests grups de treball, la Comissió de Benestar i Cohesió, liderada pel Sr. Josep Anton Bardina i la Sra. Trini Marin.

Un dels aspectes que preocupava el conjunt de persones que vam integrar el grup, i que va quedar recollit a les conclusions, va ser tot el tema relacionat amb les ajudes socials. És cert que durant la pandèmia, el Govern ha desplegat, augmentat i revisat nombroses ajudes socials per tal de donar suport a la ciutadania, evitar l'empobriment social i permetre continuar vivint en uns paràmetres dignes.

En el seu discurs del Debat d'orientació política, el Cap de Govern, Xavier Espot, va comunicar que l'import total dels ajuts econòmics ocasionals concedits pel Departament d'Afers Socials es va duplicar el 2020 respecte a l'any anterior, passant de 2,3 milions als 4,5 milions d'euros. I aquest 2021 la tendència continua a l'alça.

Paral·lelament, i juntament amb la important creació de la figura de la suspensió temporal dels contractes de treball (més conegut com a ERTOS), des de l'Executiu es van crear o modificar fins a sis programes vinculats a la pandèmia de la Covid-19. Aquests estan relacionats amb els ajuts per desocupació involuntària, l'habitatge de lloguer, la cura de fills menors o amb discapacitat a càrrec en cas de confinament, o els ajuts per a petits propietaris de locals comercials o d'habitatges.

Cal recordar que l'import total d'aquests ajuts va ser, al llarg del 2020, de més de 3 milions d'euros. I no hem d'oblidar de sumar-hi els 13 milions d'euros destinats a prestacions no directament relacionades amb la Covid-19 i que ja estan consolidades des de fa anys, com la prestació per desocupació involuntària, les relacionades amb l'habitatge, o les pensions de solidaritat per a la gent gran i per a persones amb discapacitat.

Tot i que queda palès que el Govern ha fet un gran esforç per ajudar a totes les persones que ho han necessitat, desplegant noves prestacions i flexibilitzant els criteris d'accés a

algunes d'elles perquè tothom estigués cobert, la pandèmia ha posat de manifest la importància de disposar d'un sistema d'ajudes consolidat, adaptat a la realitat del moment i, al mateix temps, eficient.

Per posar un exemple que ha evidenciat la pandèmia, la prestació per desocupació involuntària no té inclòs entre els criteris d'atorgament el fet de poder treballar unes hores al dia. És a dir, o cobres la prestació o treballes. Les persones que tenien la possibilitat d'agafar una feina per hores, es van trobar que no podien cobrar la prestació. Els hi era més fàcil no treballar perquè no va ser possible complementar una feina a hores i poder cobrar una part de la prestació fins arribar al salari mínim. Per tant, no poder-ho combinar (es podria mirar de cobrar només una part de l'ajut), limita a les persones disposades a treballar, fet que també pot perjudicar el seu estat d'ànim i benestar.

Així doncs, amb l'objectiu de fer polítiques més eficients i justes per al conjunt de la ciutadania, s'ha de continuar millorant en ajustar la despesa destinada als ajuts socials i fer-los més justos. Aquest fet no se centra només en ajudar més, sinó que les percebin realment les persones que les necessiten.

Una societat on la despesa amb ajudes socials és molt elevada, no es una societat forta perquè podem caure en el parany d'estar creant una societat d'assistits.

D'altra banda, la pandèmia ens ha mostrat també certes dificultats que tenen les administracions a l'hora d'intercanviar les dades o de creuar-les, fet que afecta l'atorgament de les ajudes i la racionalització de la despesa. Sovint es generen duplicitats entre les que s'estan atorgant (per exemple, entre el Govern i els comuns). I si es detecta, sovint és a més llarg termini.

Per posar un exemple, quan el demandant es dirigeix als serveis socials, aquest ha de poder accedir de manera ràpida i clara a totes les ajudes o d'altres prestacions que percep per part de les diferents administracions i altres entitats (com Càritas, la Creu Roja...).

En aquest sentit, es indispensable que les administracions es coordinin per evitar que proliferin els abusos i creixi el frau ja que no seria just perquè els diners públics són de totes les ciutadanes i ciutadans.

Un altre element important detectat ha estat la dificultat que s'han trobat algunes persones a l'hora de demanar els ajuts a causa de la lentitud dels processos administratius i els nombrosos tràmits que havien de fer per poder demanar-los. El Govern ha de vetllar perquè les persones que demanen una ajuda no hagin de fer tanta burocràcia i tinguin un acompanyament quan es dirigeixen als serveis socials. Les persones que han de demanar una ajuda passen un mal tràngol i haurien de ser ateses sempre per persones empàtiques que intentin trobar una solució al problema, guiar-los en els passos que han de fer o simplement escoltar-los i explicar-los degudament els motius pels quals no poden percebre l'ajuda social. S'ha de dedicar tots els recursos necessaris en aquest àmbit.